

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Elever med utländsk bakgrund i den svenska skolan

**En studie om hur invandrare upplever integration i
den svenska skolan**

Sandra Arango

Darko Micic

Julio Ponce

Examensarbete 15 hp
inom Lärande 3
Läraryrket
Vårterminen 2008

Handledare
Karin Alnervik
Irene Larsson
Examinator
Ann Ludvigsson

SAMMANFATTNING

Sandra Arango, Darko Micic & Julio Ponce

ELEVER MED UTLÄNDSK BAKGRUND I DEN SVENSKA SKOLAN

En studie om hur invandrarna upplever integration i den svenska skolan

Antal sidor: 32

Syftet med vår undersökning är att undersöka hur invandrare beskriver sina upplevelser under sina första år i den svenska skolan. Datainsamlingen har skett genom intervjuer med fyra elever, fyra lärare samt fem föräldrar.

Studien utgår från följande fråga:

- Hur integreras eleverna med utländsk bakgrund i den svenska skolan?
- Hur bidrar läraren till att elever med utländsk bakgrund ska få en bra integration?
- Hur hjälper föräldrar sina barn att integreras i den svenska skolan?

Resultaten från undersökningen visar att elever med utländsk bakgrund har skilda upplevelser från integration i svenska skolan. Några elever och föräldrar ansett det var enkelt och andra betydligt svårare. Skillnaden mellan de elever och föräldrar vi intervjuade är att vissa accepterade det nya landet och kulturen ganska omgående då de började i skolan, medan de andra hade svårare att acceptera det nya landet. För dem som var positiva, gick språket enklare att lära sig och det gjorde att eleven fick en bättre integration i skolan. Däremot för eleverna som beskrev sin integration lite svårare, tog det längre tid att acceptera det nya landet och på så sätt tog det även längre tid att behärska det svenska språket och alla andra viktiga aspekter i skolan som t.ex. mat, regler och schema.

Sökord: Integration, Invandrare, Kultur, Mångkultur

Postadress

Högskolan för lärande
och kommunikation (HLK)
Box 1026
551 11 JÖNKÖPING

Gatuadress

Gjuterigatan 5

Telefon

036-101000

Fax

036162585

Innehållsförteckning

Innehåll

1. Inledning	1
2. Bakgrund	
2.1 Tidigare forskning	2
2.2. Invandrarna i den svenska kulturen	2
2.3. Invandrare – Integration inom det svenska samhället	4
2.4. Integrationsverket – Integrationspolitik	4
2.5. Elever med utländsk bakgrund inom den svenska skolan	5
2.5.1. Styrdokument	5
2.6. Skolans hjälp till eleverna som ska integreras i den svenska skolan	7
2.7. Samverkan mellan personal/skola och föräldrar/hem	8
2.8. Centrala begrepp	9
2.8.1. Integration	9
2.8.2. Kultur	9
2.8.3. Mångkultur	9
2.8.4. Invandrare	10
3. Syfte och Frågeställningar	11
4. Metod	12
4.1. Urval	12
4.2. Genomförande	14
4.3. Tillförlitlighet	16
5. Resultat	17
5.1. Elevernas syn på integrationen i skolan	17

5.2. Lärarnas syn på arbetet med integrering av elever med utländsk härkomst	18
5.3. Föräldrarnas roll och syn på barnens integrering i skolan	20
6. Diskussion	22
6.1. Invandrares integration i det svenska samhället	22
6.2. Skolans roll invandrarelevens integration	23
6.3. Föräldrarnas roll i barns integration	26
6.4. Invandrarelevens integration i den svenska skolan	27
7. Slutreflektion	29
8. Vidare forskning	30
9. Referenser	31

Bilagor

1. INLEDNING

När en familj bestämmer sig för att flytta till Sverige är det av olika orsaker och oftast känner inte familjen till så mycket om det nya landet de ska flytta till. När barnen börjar integrera sig i det nya samhället genom skolan, kommer alltid några viktiga frågor upp, såsom: hur utvecklar barnen sin identitet i de två olika kulturella världar de lever i? Hur hanterar barnen sin nya livssituation? Hur upplever barnen skillnaden i skolan respektive likheter mellan hemlandets kulturer och Sveriges?

Då vi själva har arbetat inom fritidsverksamheten och som språklärare under flera år, har vårt intresse väckts för att se hur skolan påverkar och arbetar med frågor om integration och anpassning för elever med utländsk bakgrund inom verksamheten.

Vår fokus i denna studie är att ta reda på hur elever med utländsk bakgrund upplever integrationen i den svenska skolan och samhället. Vi har valt att följa upp de utländska eleverna som befinner sig i grundskolan och gymnasiet men också hur föräldrarna upplever sina barns integration. Till sist har vi även intervjuat lärare som har arbetat med elever med utländsk bakgrund (invandrare) i skolan.

Som lärare, har vi stora möjligheter att påverka barnens intresse för andra kulturer och vi tror att även om ansvaret ligger hos föräldrarna, så har vi som lärare också en viktig roll. En av våra uppgifter är att försöka integrera föräldrarna i de aktiviteter som ordnas i barnens skola.

I läroplaner är ett av uppnåendemålen för grundskolan att varje elev ska ha kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia. (skolverket,2007,s.3)

För oss är det mycket viktigt att den utländska eleven vågar visa och delge sin kultur till de svenska barnen. De svenska eleverna får i sin tur lära känna den andra kulturen och därigenom kan man uppnå en bra integration eftersom det finns en ömsesidig förståelse beträffande hur man uppför sig och relaterar till varandra.

2. Bakgrund

I bakgrunden kommer vi att beskriva centrala begrepp som integration, kultur, mångkultur och invandrare. Vi tycker att det här fyra begreppen är sammanbundna med varandra och hör ihop när vi pratar om integration av de utländska eleverna i ett mångkulturellt samhälle som Sverige. Vi ska tala om de förändringar som har gjorts i olika styrdokument och läroplaner och om frågor som gäller kultur, integration och invandrare i det mångkulturella samhället från 1900-talet till nutid. Vi skriver även om invandrare i den svenska kulturen, invandrarelever inom den svenska skolan samt om integrationspolitik.

2.1. Tidigare forskning

Jakobsson & Ramadani (2006) skriver uppsatsen om *Integration i skolan – en samhällsfråga i mötet mellan kulturer*. Forskningen undersöker problem och de möjligheter som uppstår mellan de olika kulturerna när elever måste integrera sig i skolan.

I sina slutsatser konstaterar Jakobsson & Ramadan (2006) att kommunen med högre arbetslöshet och låg utbildning hos personalen på skolan samt lite erfarenhet av mångkultur, inte kan bidra till att invandrare ska få en bra integration och dessa invandrare upplever att de är mer isolerade och saknar direkt stöd ifrån skolan.

I sina resultat av intervjuerna och enkäten visar Jakobsson & Ramadan (2006) att det finns några kommuner som har för liten erfarenhet av etnisk mångfald och mångkultur och det finns stora skillnader mellan de små kommunerna och de större kommunerna och en av orsakerna till att skolan inte kan hjälpa elever att integrera sig är bristen på utbildad personal i skolan.

Skolans uppgift är att skapa en trygg lärande miljö som är viktigt för alla elever i den svenska skolan (Jakobsson & Ramadan 2006).

2.2. Invandrarna i den svenska kulturen

Många invandrare kom till Sverige tack vare sina kunskaper och kontakter som spelade en stor roll i det outvecklade men betydelsefulla svenska samhället. Speciellt inom näringslivet var kunskaperna viktiga. 1930 är ett viktigt år i den svenska invandringens historia.

Det var fler som vandrade in i landet än som vandrade ut. 1943 blev invandringen en arbetsmarknadsfaktor med invandrarna som en ekonomisk reservkapital. 1945 infördes de invandrarpolitiska målen som bestod av valfrihet, jämlikhet och samverkan (Järtelius, 1993).

Det var i början av 1960-talet som "utlänningarna" blev till "invandrare". Ordet utlänningar blev förändrat och negativt belastat, det behövde ersättas med något som klingade bättre. Att hitta på ett nytt ord var en sak, att fylla det med innehåll var och har varit något helt annat. Sedan kom begreppet mångkultur. 1968 fick Sveriges riskdag sin första stora invandrarutredning och året efter bildade man en särskild myndighet; statens invandrarverk; för invandrarfrågor (Järtelius, 1993).

1975, kunde Sverige politiskt sett anses vara ett mångkulturellt land och invandrarna fick rösträtt i de kommunala valen 1976. 1975 gjorde riskdagen ett tillägg till den svenska regeringsformen som löd: etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv bör främjas. Regeringen bestämde att från och med läsåret 1977/78 skulle alla barn, för vilka andra språk än svenska utgjorde levande inslag i vardagen, få rätt till hemspråksträning i förskolan och till hemspråksundervisning i grundskolan och gymnasieskola (Järtelius, 1993).

Under 1980-talet började begreppet interkulturellt användas i Sverige. Den statliga språk- och kulturutredningen bidrog starkt till att begreppet interkulturell undervisning infördes. 1982 anordnade skolöverstyrelsen en framtidskonferens med experter från folkbildnings Sverige som arbetade med frågan: hur ser vi den sannolika utvecklingen vad gäller

invandringen och invandrarnas situation i det svenska samhället? Gruppen riktade diskussionen mot teman som ny attityd till invandrare, integrera, språk och kultur och att ta tillvara på de olika kulturerna. Om integration tänkte de att det är viktigt att invandrare integreras och inlemmas i det svenska samhället. De menade också att det är mycket viktig att uppmärksamhet ägnas åt relationerna mellan minoritets- och majoritetsgrupperna. Om språk och kultur tänkte de att invandrare skall kunna svenska, känna till lagstiftningen, kompenseras för brister i utbildningen och dessutom ha rättighet att välja om han/hon vill behålla sin kultur. De tänkte att invandrarkulturen måste bli mer synlig i samhället och man måste skapa ökad beredskap för att möta de mångskiftande behov som finns inom invandrargrupperna (Olsson, 2006).

År 1995 förklarade utbildningsdepartement att Sverige idag är ett mångkulturellt samhälle. Utbildning på alla nivåer måste på en och samma gång främja kulturell identitet samt kunskap om och respekt för andra kulturer (Olsson, 2006).

2.3. Invandrare – Integration inom det svenska samhället

Begreppet integration används i många olika sammanhang utan en tydlig idé om vad det innebär. Integration är ett uttryck för samhällliga förändringar. Människorna i Sverige kan ta till sig olika saker ur invandrarnas kultur som de gillar, t.ex. mat, men det är viktigare att invandrare lär känna det svenska samhället såsom kulturmönster och språk (Sällström, 2007).

Att integrera invandrare i samhället är en komplicerad och känslig uppgift. Europas utveckling går mot en åldrande och minskande befolkning, därför är ökad invandring till Europa både sannolik och nödvändig. Det är viktigt att invandrare kan integrera sig i samhället för den sociala sammanhållningen och den ekonomiska utvecklingen. Integration är en sak mellan staten och den enskilde invandraren men det är också en process mellan aktörer som stöder invandrare till exempel arbetsgivare, fackföreningar, religiösa organisationer, det civila samhället, invandrarorganisationer, massmedia och icke-statliga organisationer (Niessen & Schibel, 2004).

2.4. Integrationsverket – Integrationspolitik

Integrationsverket har haft som främsta uppgift att ta fram och förmedla kunskap om hur integrationen utvecklas i samhället, och verket ska följa upp och utvärdera vad som görs på integrationsområdet. Sverige är ett land av etnisk och kulturell mångfald vilket utgör en kraft i utvecklingen av samhället. Integration handlar om att ge alla invånare möjligheter till att bli delaktiga och bidra till samhällets utveckling. Mål för integrationspolitik är:

- Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- En samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund.
- En samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar och som alla oavsett bakgrund ska vara delaktiga i och medansvariga för.
- Ett samhälle fritt från diskriminering.

Enligt Regeringskansliet (2006) är Sverige ett land med möjligheter för alla. Alla som lever i Sverige måste respekteras som individer, invandrare får aldrig betraktas som ett homogent kollektiv. Arbete och språkkunskaper underlättar integrationen. Människor ges möjligheter att få upprättelse när de har blivit diskriminerade oavsett om den yttre orsaken är kön, etnisk tillhörighet eller något annat (Regeringskansliet, 2006).

Integrationspolitiken ses över. Integrationspolitiken har inte lett till de resultat som önskades. Det behövs en ny politik för integration som river hinder och öppnar möjligheter. Det behövs en politik som frigör människornas inneboende kraft och bryter det utanförskap som har haft fotfäste i Sverige. (Regeringen, 2007, s.2)

2.5. Elever med utländsk bakgrund inom den svenska skolan

2.5.1. Styrdokument

- **Sveriges nationella minoriteter**

Sveriges nationella minoriteter är grupper som har historiska eller långvariga band till Sverige. I läroplanen är ett av uppnåendemålen för grundskolan att varje elev ska ha kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia. Samma mål ska gymnasieskolorna sträva mot. I grundskolan ska skolan dessutom sträva mot att eleverna i ämnet svenska får en orientering i de olika minoritetsspråken och i ämnet historia får ett kunnande om hur kulturarvet utvecklats i olika nationella minoritetsgrupper. (Skolverket, 2007, s. 3)

Under 2000 ratificerade Sverige den europeiska konventionen om skydd för minoriteternas språk men också kultur, tradition och religion.

Minoritetsspråkskonventionen och Ramkonventionen bygger på insikten att det idag finns ett stort antal minoriteter i Europa som har ett eget språk och en egen kultur (Skolverket, 2003).

Skolverket (2003) säger att genom åren, så har villkoren för minoriteterna förändrats, t.ex. språk som idag inte bara ses som ord och grammatik, utan även något som har med människans bakgrund, miljö, livsvillkor och interaktionsmönster.

Lpo94

Enligt Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo94), är skolan en social och kulturell mötesplats som ger en trygg identitet och hjälper elevens förmåga att förstå och leva sig i andras villkor och värderingar. Skolan hjälper eleven att utveckla ett kulturarv från en generation till nästa.

Kulturarv avser värden, traditioner, språk, kunskaper. Skolan har som mål att utveckla förståelse för den kulturella mångfalden inom landet, att eleverna har kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia (Skolverket, 2006a).

- **Lpf94**

Enligt Läroplanen för de frivilliga skolformerna, skall skolan sträva mot att eleverna i gymnasieskolans nationella och specialutformade program samt den gymnasiala vuxenutbildningen har kunskaper om den nationella minoritetens kultur, språk, religion och historia (Skolverket, 2006b).

- **Barnkonventionen – Artikel 2 i Sverige**

En av de fyra grundläggande och allmänna principerna i barnkonventionen är principen om icke-diskriminering.

- Alla barn har lika värden.
- Att inte acceptera regionala olikheter utan slå fast att alla barn utan åtskillnad skall tillförsäkras rättigheterna i konventionen.
- Att motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person (Juhlén, 2008).

Många elever i den svenska skolan har utländsk bakgrund. Genom utlandsresor, skolkontakter med andra länder, TV och datorer kan eleverna idag vara mer internationellt och globalt orienterade än en tidigare generations elever. I Sverige finns hundratals skolor med fler än tjugo olika nationaliteter och därför är detta en ny situation som skolan och undervisningen måste beakta. Det är viktigt att undervisningen bidrar till att stärka den egna kulturella identiteten och skapa internationell förståelse. Elever med olika kulturell bakgrund och erfarenheter kan lära sig mycket om varandras kulturer och förstå kulturella likheter och olikheter. Den kulturella mångfalden ger människor och samhällen tillfällen att lära av varandra och utvecklas (Skolverket, 1995).

Enligt Skolverket (1995) uppstår problem när läraren inte vet hur eleverna som har språksvårigheter ska klara av skolan, när eleven har en annan kulturell bakgrund än svenska. Det här problemet kan orsaka andra problem som rasism och konflikter med föräldrar i fall eleverna inte vill komma till skolan.

I boken "Ett liv mellan två världar" talar Deniz & Perdikaris (2000) om hur ungdomarna integrerar de två olika system av normer och värderingar som de bär med sig och hur de hamnar i en kulturkonflikt eftersom det finns så stort avstånd mellan de olika kulturerna. Alla elever med utländsk bakgrund bär med sig ett kulturmönster. De möter och konfronteras med två parallella värde- och normsystem.

När eleven befinner sig i sin ungdom, går han/hon i position mitt emellan barndomen och vuxenvärlden och mitt emellan föräldrarna och kamratgrupperna. Deras ställning är svår och konfliktfylld, därför hon/han vill frigöra sig från föräldrarna och hitta en egen identitet och försöker att integrera sig på ett bättre sätt till den svenska skola (Deniz & Pedikaris, 2000).

Svenskundervisning och hemspråksundervisning är viktiga delar då invandrare integreras i den svenska skolan. För att motverka negativa attityder och motsättningar mellan olika kulturgruppen bör omfattande information ges till både svenskar och invandrare. När invandrare börjar studera svenska, känner hon/han sig kompenserad för brister i utbildning och kan integreras i samhället. Sedan kan hon/han välja om de vill behålla sin kultur (Lorentz, 2003).

2.6. Skolans hjälp till eleverna som ska integreras i den svenska skolan

Enligt Spowe (2007) måste lärare veta vilka faktorer som påverkar invandrarelevens studiesituation för att planera undervisningen till dem.

Spowe (2007) tycker att några faktorer vilka påverkar invandrarelevens studiesituation kan vara till exempel när eleven läser svenska som andraspråk och modersmål utöver sin ordinarie undervisning och måste ägna sig åt språk och kunskapsinläring samtidigt, när eleven inte hinner skriva eller anteckna vad läraren säger och läraren tror att eleven inte kan för att eleven behöver längre tid att tänka ut ett svar, när eleven är osäker och inte vågar prata, när elever saknar förståelse, när möjligheten för att få hjälp hemma är begränsad och en viktig faktor som lärare måste känna till, är att leva i två språkliga och kulturella miljöer – hemmet och skolan – tar mycket kraft i anspråk.

Enligt Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf 94, ska eleven få stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling. Skolan ska ha kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia och skolan ska vara en social och kulturell mötesplats. Alla som arbetar i skolan ska ta ansvar för den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön och läraren ska se till att alla elever, oavsett kön och social och kulturell bakgrund, får inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen (Skolverket, 2006b).

2.7. Samverkan mellan personal/skola och föräldrar/hem

Laid Bouakaz, doktorand vid Lärarutbildningen på Malmö Högskola har forskat kring frågor om: hur kan pedagogerna i skolan involvera föräldrarna i sin verksamhet med större utsträckning än som fallet är i dag? Vilka mekanismer är avgörande för samarbetet mellan skolan och hemmet?. Enligt Laid Bouakaz, är skolan inte intresserad av samverkan utan föräldraengagemang. Han menar att med hjälp av utbildning kan pedagoger engagera föräldrar med invandrabakgrund i synnerhet i sina barns utbildning (Larsson, 2007).

När Laid Bouakaz säger att man med hjälp av utbildning kan engagera föräldrar, talar han om att ge makt till föräldrarna så att de kan engagera sig och inte att utbilda föräldrarna i hur de ska ta hand om sina barn i hemmet. I sitt projekt talar han om sex samverkansformer: föräldraskap (lärande möten), kommunikation, frivilligt arbete, läxor, beslutsfattande och samarbete med närsamhället. I dessa sex samverkansformer talar han om skolans stöd och hjälp till föräldrar för att skapa hemmiljöer som stödjer barnen och underlättar lärandet, att skapa effektiva kommunikationer om vad som händer i skolan, elevens resultat, framsteg och utveckling, idéer om hur föräldrarna kan hjälpa barnen med sina läxor, föräldrarna som ledare och representanter i skolan, att starka familjerna i skolaktiviteter genom integrera resurser och tjänster från samhället Laid Bouakaz talar också om olikheter i värderingar, normer, religion och traditioner som förhindrar att ta de steg som är nödvändiga för att etablera en bra relation mellan hem/skola, lärare/föräldrar, som han menar är baserade på samarbete och ömsesidig förståelse (Larsson, 2007).

2.8. Centrala begrepp

2.8.1. Integration

I Nationalencyklopedin (1993) förklaras integration som de sociala processer genom vilka invandrare etniska grupper, slussas in i och blir delaktiga av det nya samhälle de flyttat till.

Enligt Milld (2006) betyder inte integration att alla ska tycka likadant, utan att det existerar tillräckligt med gemensamma värdegrunder hos befolkningen för att vi ska kunna samverka i samhället.

Stigendal (2000) talar om integration när det gäller relationerna mellan olika befolkningsgrupper, t.ex. svenskar och invandrare. Denna slags integration sker inte genom förändringar av lagar, regler och rutiner utan förändringar av nya normer och attityder

2.8.2. Kultur

Kulturbegrepp kan betraktas ur många olika perspektiv och kan definieras på många olika sätt. Kultur handlar om levnadssätt och världsbilder. Det handlar också om gemensamheter och skillnader i olika grupper. Det är omöjligt att dra gränser mellan kulturer därför att inom alla grupper finns det variationer i levnadssätt och världsbilder (Olsson, 2006).

Kultur är en samling av idéer, värderingar samt kunskaper som vi uppnår genom interaktion med omvärlden. Kulturen är något som skapats av människor och som finns mellan människan och omvärlden (Säljö, 2000).

Kultur är ett kodsysteem eftersom beteende fungerar som koder som står för gruppen som en helhet. Som till exempel en viss klädsel, ett plagg, en frisyra, hur man rör sig eller hur uttalar en viss vokal och språkmelodi. Kultur är en kollektiv företeelse (Daun, 1994).

2.8.3. Mångkultur

Mångkultur är ett samhälle där flera kulturer eller flera individer med skild etnisk och/eller kulturell bakgrund existerar (Olsson, 2006).

2.8.4. Invandrare

Invandrare är människor ur helt olika etniska grupper med olika kulturer, språk, historia och ursprung människor utan etnisk särart som utvandrat från ett land till ett annat. Invandrarelev är den elev i skolan som har annat hemspråk än svenska (Deniz & Perdikaris, 2000).

I Wikipedia den fria encyklopedin (2006) förklaras invandrare som en person som flyttar in i ett land från annat land. Sverige betraktar ordet invandrare när en person är född utomlands och är folkbokförd i Sverige. Han/hon kan vara utländsk medborgare eller ha svenskt medborgarskap. Barn till invandrare, som är födda i Sverige betraktas inte som invandrare.

3. Syfte och Frågeställningar

Syftet med vår undersökning är att undersöka hur invandrare beskriver sina upplevelser under sina första år i den svenska skolan.

Våra frågeställningar är:

- Hur integreras eleverna med utländsk bakgrund i den svenska skolan?
- Hur bidrar läraren till att elever med utländsk bakgrund ska få en bra integration?
- Hur hjälper föräldrar sina barn att integreras i den svenska skolan?

4. Metod

Vi har i vår forskning använt oss av en kvalitativ undersökningsmetod med syfte att undersöka hur elever med utländsk bakgrund upplever integrationen i den svenska skolan. Vi har använt oss av kvalitativ undersökning eftersom det ger oss större möjligheter förstå hur lärare, föräldrar och elever beskriver sina uppfattningar om en bra integration i den svenska skolan, både på grundskolan samt gymnasiet. I en kvalitativ undersökning är deltagarnas perspektiv utgångspunkten. Vi valde att göra intervjuer för enligt Bryman (2001) är intervjuer den mest effektiva metoden i kvalitativ forskning. Svaren som vi fick från de intervjuade var utgångspunkten för att vi ska förstå hur integrationen av invandrare i den svenska skolan fungerar i verkligheten

Intervjuer i kvalitativ forskning brukar vara ostrukturerade eller semistrukturerade, de är flexibla och medverkar till att få fram intervjupersonernas världsbild. Kvalitativa intervjuer spelas ofta in och sedan transkriberas (Bryman, 2001).

En kvalitativ intervju ger kunskap över om svaren man får från de intervjuade är relevanta och viktiga, detta eftersom att i den här typen av intervjuer är det viktigast att låta intervjuerna röra sig i olika riktningar (Bryman, 2001).

Enligt Bryman (2001) använder man inom kvalitativ forskning tesen ”att se världen genom deltagarnas ögon.” (s.317)

Kvalitativa forskare har ofta en strävan att tolka människors beteende i termer av de normer och värderingar som de studerade individerna omfattar och den kultur de tillhör. (Bryman, 2001, s. 400)

4.1. Urval

Vi har använt oss av tretton intervjuer; fyra elever, fyra lärare och fem föräldrar.

I undersökningen ingår eleverna i åldern 7 till 19 år, och föräldrar samt lärare som har haft kontakt med invandrarelever genom undervisning. De intervjuade eleverna och föräldrarna har bott i Sverige i fem år eller mer.

Till våra intervjuer gestaltade vi fjorton frågor, åtta till eleverna, fyra till lärarna och två till föräldrarna.

Alla föräldrar och elever som vi har intervjuat är invandrare. Två av de samtliga lärarna som vi intervjuade är svenskar. Vi försökte intervju både föräldrar och barn i samma familj, men det var inte möjligt, eftersom barnen i familjen inte var tillgängliga under våra intervjuer.

Vi försökte att ha representanter från olika länder och kulturer så att vi kunde få olika sorters synpunkter och varierande svar på våra frågor. Urvalet gjordes på olika sätt. Några personer valdes helt slumpmässigt från olika skolor i närheten, men även lite mer planerade personer som vi kände från förr och som vi trodde skulle kunna ge oss bra information och intressanta svar i vår undersökning.

Intervjuer gjordes på svenska i undantag av två mödrar som föredrog att använda deras modersmål, i det här fallet spanska.

De föräldrar vi har intervjuat är:

- Fkco: kvinna, högskoleutbildad inom Nationalekonomi, bosatt i Sverige sedan 18 år, gift och har tre barn.
- Fkal: kvinna. Språklärare högskoleutbildad, bosatt i Sverige sedan 11 år, gift och har ett barn.
- Fki: kvinna. högskoleutbildad inom Nationalekonomi, bosatt i Sverige sedan 10 år, ensamstående mor och har två barn.
- Fpar: giftpar, bosatt i Sverige sedan 15 år, har ett barn.

De lärare som vi har intervjuat är:

- Lkal: Kvinna, har arbetat som lärare i Sverige i 4 år.
- Lkes: Kvinna, har arbetat som lärare i Sverige i 9 år.
- Lkad: Kvinna. Lärare, har arbetat som lärare i 15 år.
- Lmos: Man. Lärare, har arbetat i 5 år.

De elever vi har intervjuat är:

- Emi: man. 19 år gammal, kom till Sverige när han var 11 år gammal.

- Eki: kvinna. 17 år gammal, kom till Sverige när hon var 8 år gammal och går första året på gymnasiet.
- Esbo: man, 18 år, kom till Sverige när han var 7 år gammal.
- Epos: man, 18 år, kom till Sverige när han var 3 år gammal.

4.2. Genomförande

Vi kontaktade våra intervjuade personligen och de som bodde och arbetade i en annan ort blev kontaktade via telefon så att vi kunde bestämma tid till intervjun. Intervjuer gjordes i tre olika städer inom Jönköpingslän.

Några utav intervjuerna gjordes i modersmålet, som i dessa fall var spanska, eftersom de intervjuade kände sig bekvämare och mer säkra att svara då. Med hjälp av personer som talar både svenska och spanska kunde vi göra översättningen av de två spanska intervjuerna.

Vi har använt bandspelare och mobiltelefoner vid intervjuerna. På detta sätt kan vi vara säkra på att inte glömma eller missa något, som de intervjuade velat uttrycka t.ex. deras tankar, upplevelser och erfarenheter. Under en av våra intervjuer så stötte vi på ett problem då bandspelaren slutade fungera. Kassetten gick sönder och det gick inte att spela in. Intervjun fullföljdes genom att vi nedtecknade det som sades.

Intervjuerna varade ungefär i 30 minuter. Några av intervjuerna tog längre tid än vad som var beräknat, t.ex. intervjun med Fkco tog 50 minuter och med Fki tog det ungefär 40 minuter. För några av de intervjuade var det svårt att återuppleva erfarenheter som de hade upplevt under sin integration, detta eftersom det var känslomässigt jobbigt för dem att prata om deras dåliga minnen från den tiden. Istället beskrev de saker som inte var relevant för vårt arbete. T.ex. så kunde den personen berätta att hon mindes vilken färg som var på gardinerna och denna information behövdes inte i vårt arbete.

Enlig Bryman (2001) brukar man undra om ett visst stickprov är tillräckligt stort. Storleken av källan beror på ett flertal faktorer, som t.ex. tid, pengar och det finns inga definitiva svar att ge på den frågan.

Ett stort stickprov kan inte garantera en hög grad av precision. ”Det är bättre att säga att man genom att göra stickprovet större, så ökar sannolikheten för att precisionen i samplet också blir större.”. (Bryman, 2001, s.111)

Även om vi inte intervjuade så många personer, så var informationen och innehållet mycket intressant och intervjuerna hjälpte oss att förstå betydelsen av integration mellan invandrarelever och den svenska skolverksamheten.

Vi hoppades på att de som vi intervjuade skulle berätta mer om sina upplevelser av integrationen i den svenska skolan, men det var väldigt svårt att få fram informationen från eleverna, lärarna och föräldrarna då de verkade lite tillbakadragna. Dock har vi fått en hel del intressanta synpunkter.

Vi kommer under resultatdelen att presentera vår sammanfattning i löpande text. Vi har sammanställt tre intervjudelar. Elevintervjuer, lärarintervju samt föräldrantervjuer. Svaren är sammanställda efter positiva och negativa erfarenheter av personernas integration i den svenska skolan.

Vi har valt de viktigaste kommentarerna av elevernas, lärarnas och föräldrarnas intervjuer. Utifrån dessa kommentarer har vi gjort vår analys om hur eleverna med utländsk bakgrund har integrerats i den svenska skolan.

Först läste vi intervjuerna från eleverna och vi tog fram de positiva och de negativa kommentarerna som de berättade angående deras upplevelser om deras integration i den svenska skolan. Berättelserna blev undertecknade i två olika spalter för att vi sedan skulle kunna analysera de separat. Sedan skrev vi och analyserade förslagen som eleverna hade för att kunna få en bra integration.

I analysen från lärarna fick vi bra information från frågan som handlade om hur de som pedagoger skulle bidra med för att eleverna med utländsk bakgrund ska få en bra integration. Frågan hjälpte oss att förstå de olika synpunkterna som lärarna har om integrationen.

Analysen som vi gjorde om föräldrarnas intervjuer grundade sig på de två frågorna som vi ställde till dem. Dessa två frågor var mycket viktiga och genom dem kunde vi hitta mönster och förstå problemen som invandrareleverna hade för att kunna integrera sig i den svenska skolan.

De intervjuade personerna har försäkrats om att informationen behandlas konfidentiellt.

4.3. Tillförlitlighet

Intervjuer spelades in på band och mobil eftersom att på det viset skulle vi inte missa något viktigt och på så sätt skulle vi inte störa intervjuarna om vi inte skulle hinna skriva allt.

På grund av att vi spelade in på bandet kunde vi höra intervjuerna flera gånger och på det viset kunde vi vara säkra på att vi skulle skriva den viktigaste delen till vår studie. Det som var negativt i användning av bandspelare i våra intervjuer var att två mödrar blev nervösa, för att de inte kunde prata bra svenska och de skämdes lite eftersom de hörde sig själva på bandet. Vi alla tre lyssnade på våra intervjuer som vi hade spelat in och vi kunde transkribera det som de hade berättat för oss. De två intervjuerna som vi gjorde på spanska, blev lyssnade av två av oss som behärskar språket, och efter att dem blev översatta och transkriberade, blev den lästa igen av alla tre i gruppen. Informationen som vi fick av våra intervjuade som inte var relevant till vår studie hjälpte det oss till en framtida forskning.

5. Resultat

5.1. Elevernas syn på integrationen i skolan

Intervjuerna med eleverna visar att de förstår vad ordet integration betyder och innebär. Eleverna beskriver ordet integration som ”anpassning” i samhället. Eki, en av våra elever som har varit med i studien förklarar vad ordet integration betyder för henne:

Att jag ska komma in i samhället på ett bra sätt.

Eleverna har upplevt sin integration i den svenska skolan på olika sätt. Vissa beskriver att det inte spelar så stor roll om man börjar studera enbart med svenska elever eller om man går med invandrarelever också. Så här förklarar Embo hur det var för honom:

Jag bara gick med svenskar i min skola/.../ alla hjälpte till och om man inte förstod något så hjälpte läraren och kompisar alltid till.

Eki förklarar hur det var för henne att studera med invandrarelever och svenska elever:

De svenska flickorna ville inte acceptera mig /.../ de gillade inte att jag pratade dålig svenska /.../ dessa svenska människor har inte lätt för att acceptera människor från andra länder /.../ jag kände mig bättre med invandrarkompisar.

Lärarna och kompisarna är till stor hjälp när man pratar om en bra integration för den nya eleven. De påverkar hur den nya eleven ska känna sig och om den kan bli trygg med den nya skolan, och på så vis integreras bättre. Emos som vi intervjuade kände sig sämre integrerad, eftersom han inte fick samma stöd från läraren och kompisar, så här säger han:

Mina första år i skolan var väldigt jobbiga min lärare var väldigt jobbig så jag bytte klass efter några år, då fick jag en mycket bättre lärare och nya svenska kompisar och det blev väldigt viktigt för mig.

Om vi tänker på språket så spelar det en stor roll om elever med utländsk bakgrund studerar med enbart svenskar. Om man går med enbart svenskar så lär man sig språket snabbare istället för att fortsätta tala modersspråket med andra invandrare från som land. Emi förklarar:

Jag kunde aldrig integrera mig i den svenska skolan, jag hade bara invandrar kompisar och då lärde jag mig inte språket lika bra.

De flesta eleverna beskrev att språket är väldigt lätt att lära sig om man kommer till det nya landet som liten. Eleverna beskriver att det är lätt eftersom man som liten har enkelt att lära sig allt snabbt medan man som vuxen måste kämpa betydligt mer. Emos förklarar så här:

Som barn lär man sig språket mycket snabbare, det är svårare när man är vuxen.

Vissa elever tycker dock att skolan/lärarna måste bli mer intresserade av de elever som kommer från andra länder. Emos tycker att:

Lärarna måste framförallt ha mer förståelse.

och backas upp av Emis uttalande:

Lärare måste lära svenska elever att det finns andra olika kulturer än den svenska kulturen och acceptera dem på en bra sätt.

Även om elever påverkar sin egen integration på olika sätt, så kan vi se från svaren att språket tillsammans med att acceptera sitt nya land, samt stödet från sina föräldrar de viktigast sätten för att få en bra integration. Embo tycker så här:

Man ska ha förstående föräldrar, dem ska blanda sig med alla möjliga kulturer och dem ska pusha på barnet att den gör detsamma.

Från en av våra intervjuade elever kunde vi konstatera att diskriminering influerar på ett negativt sätt och förhindrar en bra integration. Så här sa Eki:

De svenska flickorna ville inte acceptera mig därför att jag kom från ett annat land, jag pratade ett annat språk och det var inte lätt för mig då de bara såg mig som en invandrare.

5.2. Lärarnas syn på arbetet med integrering av elever med utländsk härkomst

Vid frågan om vad pedagogerna anser om den svenska integrationen, tycker några lärare att skolan arbetar bra och mycket för att elever ska få en så bra integration som möjligt. Lkes tycker att:

Det finns olika program, analyser, studier och forskning som visar att skolan försöker göra allt för att kunna integrera eleverna med utländsk bakgrund.

Vid frågan om vad pedagogerna anser om den svenska integrationen, tycker några lärare att skolan arbetar bra och mycket för att elever ska få en så bra integration som möjligt. Lkes tycker att:

Det finns olika program, analyser, studier och forskning som visar att skolan försöker göra allt för att kunna integrera eleverna med utländsk bakgrund.

De andra lärarna är inte lika positiva, de tycker att det finns brister. Så här säger Lmos:

Jag tror inte att det fungerar som det ska, det finns många brister och det beror på ekonomi, kunskap och ledarskap.

Lärare som vi har intervjuat har haft erfarenheter med elever med utländsk bakgrund genom sitt jobb som modersmålslärare eller för att de jobbar på en skola där det finns ett stort antal invandrarelever.

Lkal är en sådan och hon förklarar att:

Jag har erfarenhet av att hjälpa de elever med invandrabakgrund så att de integrerar sig. Jag hjälper dem med språket och med allt de behöver, men det är inte alltid så lätt när en elev inte kan språket, då blir det mycket svårare till en bra integration.

Lkes tycker att det förekommer diskriminering från lärarnas sida mot eleverna med utländsk bakgrund och detta gör att dessa elever slutar gymnasiet utan att känna sig helt accepterade.

Så här förklarar Lkes:

/.../ det är faktiskt så att även på gymnasiet känner sig de utländska eleverna inte delaktiga och integrerade i den svenska skolan /.../ de säger fortfarande att de inte känner sig accepterade /.../ det är så att till och med lärarna gör skillnad mellan de svenska eleverna och de utländska eleverna.

Genom att lära eleverna att acceptera och respektera andra kulturer och genom att lyssna på hur eleverna mår samt att eleverna känner sig välkomna i skolan så bidrar lärarna till att elever med utländsk bakgrund integrerar sig i den svenska skolan på ett tillfredsställande sätt.

Lkad utvecklar så här:

Det är viktigt för oss lärarna att kunna lyssna och ge tid till de utländska elever som kommer många gånger till Sverige under svåra situationer.

Elever med utländsk bakgrund har särskilt stöd från skolan i ämnen som modersmål, svenska språket och matematik. För det mesta har elever med utländsk bakgrund stöd från en specialpedagog.

Det fick vi veta av Lmos som förklarar att:

De får stöd i det svenska språket, det är viktigt att de lär sig svenska för att kunna kommunicera med de andra eleverna, specialpedagog har de hela vägen tills de går ut grundskolan.

5.3. Föräldrarnas roll och syn på barnens integrering i skolan

Vid frågan om hur föräldrar hjälper sina barn att integreras i den svenska skolan, svarade de på olika sätt. Några av föräldrarna valde att bo i ett svensk område på grund att de tyckte att det skulle hjälpa deras barn att integrera sig i den svenska skolan samt att de själva skulle integrera sig lite lättare i det svenska samhället. Fpar säger:

Vi valde att flytta in till ett svenskt område, vi uppmuntrade vårt barn att umgås med svenskar på fritiden.

Andra svar vi fick var att föräldrar hjälpte till genom att lära barnet att acceptera sitt nya land, det nya språket och kulturen. Fkal tycker att:

Jag har hjälpt honom att acceptera allt här i Sverige, språket och allt som innebär den svenska kulturen.

De andra föräldrarna som inte kunde hjälpa sina barn på ett lika bra sätt, förklarade att de hade ganska stora problem med de svenska språket och de fick inte tillräcklig information om skolan för att kunna hjälpa barnen. Fkco beskrev det så här:

Jag personligen tycker att informationen jag fick var väldigt begränsad, ingen informations alls om hur de går för barnen som kommer från andra länder. Jag visste ingenting om hur lektionerna skulle planeras, och om de skulle få modermålsundervisning, matematik och så vidare.

När vi frågade om hur de upplever att skolan hjälper deras barn att integrera sig i det nya landet, svarade föräldrarna på olika sätt. Några tycker att skolan har hjälpt barnen mycket i deras integration. Fpar tyckte så och förklarar så här:

Skolan gjorde det möjligt för alla att anpassa oss samtidigt som underlättade arbetet för dem själva.

Även Fkal var positiva och menar att:

Skolan stödde mitt barn när han behövde hjälp och skolan pratade med oss och förklarade vilkens slags stöd som mitt barn behöver och hur de skulle göra för att hjälpa honom.

De andra föräldrarna tyckte inte att skolan har hjälpt deras barn tillräckligt mycket till att integrera sig i skolan, en förälder tycker till och med att det finns diskriminering i skolan och att skolan inte gjorde någonting för att kunna hjälpa eleven. Så här säger Fki:

Skolan har aldrig hjälpt mina barn att integrera sig i skolan.

Fkco tyckte så här:

Skolan visste helt enkelt för lite eller inget om vår kultur och det var inte alls så bra.

6. Diskussion

När vi har sökt litteratur och forskning kring integration fick vi reda på att det fanns mycket intressant information, vilket har hjälpt oss att förstå vad integration innebär. Därför blev det även lättare att utforma våra intervjufrågor.

Vårt syfte med uppsatsen är att beskriva och berätta hur en invandrare beskriver sina upplevelser av integration i det nya landet och skolan. Våra frågeställningar är att veta hur eleverna med utländsk bakgrund integreras i den svenska skolan, och på vilket sätt läraren bidrar till att elever med utländsk bakgrund ska få en bra integration och hur föräldrar hjälper sina barn bäst att integreras i den svenska skolan. Att intervjua elever, lärare och föräldrar om hur de beskrev elevernas integration i den svenska skolan har varit oerhört intressant för oss och det motiverar oss att fortsätta forska om invandrarnas integration i framtiden.

Vi tycker att vi har fått de svar vi ville få fram och vi tycker oss ha en klar bild av hur integrationen i skolorna fungerar. Det finns flera faktorer som har betydelse för en bra integration, som till exempel språket och kunskap om vad integration betyder. Resultatet har varit tydligt och vi kan genom intervjuerna se ett klart samband till vad som behövs för en bra integration.

6.1. Invandrares integration i det svenska samhället

Integration är inte lätt för invandrare, därför att de har med sig en annan kultur som de har lärt sig från hemlandet under hela sin uppväxt. Barnen har enklare att integrera sig i ett nytt land, eftersom de inte har hunnit leva så länge i hemlandet under deras normer och värderingar, därför har kulturen inte blivit så inflytande för dem.

Enligt Niessen & Schibel (2004) är det viktigt att invandrare kan integrera sig i den sociala sammanhållningen och den ekonomiska utvecklingen även om integrationen för en invandrare i samhället kan vara komplicerad,

Barnens första naturliga kontakt i det svenska samhället blir genom skolan. Där socialiseras barnen och där lär dem sig att följa de svenska normerna som man måste känna till för att integreras i samhället.

Genom litteraturen har vi lärt känna den svenska invandringens historia och hur Sverige har hjälpt och gett stöd till invandrare genom att ge dem mer rättigheter och delaktighet i samhället. Sverige har även gett invandrare stöd till att få utveckla sin egna kultur.

Integrationsverket har haft som främsta uppgift att ta fram och förmedla kunskap om hur integration utvecklas i samhället och den svenska regeringen har infört mål för integrationspolitik som t.ex. lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för att oavsett etnisk och kulturell bakgrund, respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhället (Regeringskansliet, 2006).

Efter att vi har analyserat en del av litteraturen tillsammans med de intervjuvar vi fick kunde vi se att, trots att regeringens stöd har varit betydelsefull för invandrarna, finns det fortfarande en del invandrare som inte tycker att målen för integrationspolitik har blivit uppfyllda.

Det finns de invandrare som tycker att det är omöjligt att ha en bra integration eftersom det ges för lite information och det finns för dålig kunskap om vad invandrare betyder och hur processen går till för att kunna integrera sig på ett bra sätt i det svenska samhället. Både svenskar och invandrare har fördomar mot varandra utan någon speciell anledning, detta kan vi se från våra intervjuade.

I vår analys om faktorer som påverkar de positiva sätten till en bra integration av elever och föräldrar i det svenska samhället var språket det absolut viktigaste faktorn.

Enligt Lorentz (2003) så känner invandrare att de integreras i svenska samhället när de börjar lära sig språket bättre.

Regeringskansliet (2006) säger att Sverige är ett land med möjlighet för alla, och de vill betona att både arbete och språkkunskap underlättar integration.

6.2. Skolans roll i invandrarelevens integration

Som vi nämnt tidigare, är skolan den första kontakten för eleverna med utländsk bakgrund till det svenska samhället, därför är det den platsen som är viktigast för deras integration.

Skolverket (1995) tycker att elever som kommer ifrån olika kulturella bakgrunder och har med sig olika erfarenheter kan mycket väl lära sig och förstå varandras kultur.

Skolan är en ny värld för eleverna och deras integration grundar sig på att acceptera nya normer och värderingar. Tanken är att alla ska acceptera varandra oavsett var det kommer ifrån och har för bakgrund. För en svensk elev kan processen av en integration vara olika gentemot en invandrarelev. För en invandrarelev tar det längre tid att integrera sig eftersom eleven måste följa nya normer och dessa normer skiljer sig från vad eleven har lärt sig i hemlandet.

Enligt Läroplan Lpf94 bör skolan vara en social och kulturell mötesplats och skolan ska ha kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia.

Vi tycker att eleverna får en bättre trygghet då de kan prata svenska i skolan. Några av eleverna som vi intervjuade kände att deras integration blev lättare än andras eftersom de började lära sig språket och på det viset kände de sig fullständigt integrerade då de lärt sig tala svenska på ett korrekt sätt. Många elever svarade att de lärde sig språket snabbare när de fick umgås mer med svenska elever.

Lkal berättade för oss att hon hjälper invandrarelever med språket som har behov av extra stöd i språkinläringen och med allt de behöver och hon tycker att när en elev inte kan språket, då blir det mycket svårare att uppnå en bra integration.

Rubinstein & Tallberg (2000) säger att språkets betydelse är en bra förutsättning för en möjlig integration, vidare så menar de att om man pratar om en skola för alla måste alla elever tillägna sig en gott och välfungerande läs - och skrivspråk.

Enligt Läroplanen för Frivilliga skolformerna Lpf 94, får eleven stöd i sin språk-kommunikationsutveckling (skolverket, 2006b).

Jag tror inte att det fungerar som det ska, det finns många brister och det beror på ekonomi /.../ om skolan vill lyckas med en bra skolintegration, måste de satsa mer pengar /.../. (Lmos)

När vi analyserade lpf94 och det som läraren sade har vi kommit fram till att ekonomi är viktigare än det som står i läroplanen

I Barnkonventionen står det att alla barn ska ha lika människovärde och att alla ska behandlas lika (Juhlen, 2008).

Människor ges möjligheter att få upprättelse när de har blivit diskriminerade oavsett om den yttre orsaken är kön, etniskt tillhörighet eller något annat (Regeringskansliet, 2006).

Våra resultat visar också att vissa elever känner sig diskriminerade av de svenska eleverna, på grund utav sitt ursprung.

I vår slutsats kan vi konstatera att det som står i barnkonventionen och integrationsverket inte har uppfyllts i den svenska skolan. Eki berättade för oss att de svenska klasskompisarna ville inte acceptera henne helt ut för att hon kom från ett annat land och för att hon pratade ett annat språk.

En av eleverna som vi intervjuade kände skam över sitt ursprungsland eftersom hon var diskriminerad i skolan på grund av att hon var annorlunda.

När vi läste elevens kommentar kände vi att vi måste arbeta mer och bättre i framtiden för att invandrare ska känna sig stolta över sin kultur och inte behöva känna att den måste lämna sitt gamla kultur för att kunna acceptera det nya.

Vi har också kommit fram till att eleverna med utländsk bakgrund behöver mer stöd från skolan och lärarna, för att kunna integrera sig. För oss spelar lärare en signifikant roll i elevernas integration och vi tycker att lärare som arbetar med invandrare måste vara lämpliga till jobbet och ha en bra kunskap om invandrare och sin omgivning.

En viktig faktor en lärare måste känna till är att leva i två språkliga och kulturella miljöer – hemmet och skolan- tar mycket kraft i anspråk (Spowe, 2007).

Lärarna vi har intervjuat har mycket erfarenhet av integration och de har viljan att hjälpa eleverna att integrera sig på ett bra sätt och de försöker ge eleven stöd när de behöver den, men när vi läste intervjuerna med eleverna, kunde vi urskilja att de faktiskt oftast var så att eleverna inte kände att det fick de stöd och hjälp som de behövde av lärarna.

Av det vi har sett i intervjuerna så är trygghet en av de viktigaste orsakerna till att man klarar av att integrera sig i det nya landet och i den svenska skolan. Genom våra intervjuer kunde vi förstå att oavsett vilken kultur barnen kommer ifrån, så hittar de trygghet inom sin familj. Vi känner att lärarna kanske måste jobba ännu mer på den här biten därför några av de intervjuade var det svårt att hitta trygghet i skolan.

6.3. Föräldrarnas roll i barns integration

Som vi skrev förut, så hittar barnet trygghet i sin familj. Därför var det viktig för oss att även prata med föräldrarna om deras barns integration i den svenska skolan.

Vi har även velat undersöka hur föräldrar har hjälpt sina barn att få en bra integration.

När barnen börjar skolan måste föräldrarna känna att barnen är i trygga händer, därför är kontakten mellan skolan och hemmet något som är väldigt viktigt och får inte glömmas bort.

Några föräldrar som vi intervjuade tycker att skolan har hjälpt barnen mycket och att skolan också har hjälpt dem som föräldrar att integrera sig i sina barns skola. Vi anser att lärare faktiskt har ett ansvar gentemot föräldrarna också att informera föräldrar hur de går för barnen samt att finnas till hands om det skulle vara något de behöver hjälp med. Det är en bra integration för oss.

Några föräldrar klagade på att skolan inte var intresserad av ha kontakt med dem. Så sade Fkco:

Ingen information alls om hur det går för barnen som kommer från andra länder, det tycket var lite märkligt, jag viste ingenting om hur lektionerna skulle planeras, om de skulle få modersmål undervisning, matematik och så vidare. Det var tråkigt att vi var nästan tvungna att ta reda på information själva om hur det skulle bli för våra barn framöver.

Laid Bouakaz talar om hur skolan kan engagera föräldrar och hur man kan stödja och hjälpa dem för att skapa hemmiljöer som stödjer barnen och som i sin tur underlättar lärandet. Laid Bouakaz talar också om hur skolan måste ha bra och öppen kommunikation med föräldrarna om vad som händer i skolan, om elevens resultat och hur de kan hjälpa barnen med sina läxor (Larsson, 2007).

Vi tycker att skolan måste prata med föräldrar och elever om normer, religion och traditioner som är tre viktiga saker för allas kulturer och har man ett bra utbyte av dessa så stärks relationen mellan skola -föräldrar och elever.

För oss har det varit intressant att se vad föräldrarna har svarat och vi har sett att föräldrarna som vi har intervjuat har kämpat mycket för deras barns skull och försökt hitta den bästa vägen för att deras barn ska integreras på ett bra sätt i den svenska skolan.

Vi valde att flytta in till ett svenskt område. (Fpar)

Det var ett bra beslut till dem men att bo i ett svenskt område var inte den bästa lösning.

Vi kom till ett litet samhälle någonstans i Jönköping län, på den tiden fanns det inga andra invandrare än oss, mina barn var de ända invandrarbarnen i skolan. Mina barn sågs i skolan på ett mycket underligt sätt, som om de kom från en annan planet. (Fkco)

Man kan se utifrån dessa två familjer att det är väldigt personligt och individuellt hur man ser på en bra integration. Bara för att en familj tyckte att detta var den bästa vägen för dem betyder inte det att en annan familj tycker detsamma. Onekligen kan vi ju se att så är fallet med dessa två familjer och att varje familj strävar efter att hitta den bästa vägen för en bra integration och att de ska trivas i det nya landet. Därför är det väldigt svårt att komma på konkreta lösningar för vad en bra integration är. Alla människor är olika och har olika uppfattningar. Vi tycker att man måste ha detta i åtanke och att man ska vara lyhörd mot personer som kommer från ett annat land.

6.4. Invandrarelevens integration i den svenska skolan

Vårt intresse grundar sig i en vision där alla elever med utländsk bakgrund ska få en bra integration i den svenska skolan och att deras integration i skolan inte ska skapa inre konflikter. Därför är det viktigt att föräldrarna också integrerar sig och hjälper till i barnens skolgång. Lärarnas roll är minst lika viktig då de ska se till att skolan alltid finns till för eleverna och att de är förstående till invandrarelevernas situation.

Resultaten som vi fick efter att vi läste och analyserade litteraturen och intervjuerna till vår frågeställning, var att eleverna får en bra integration genom att lära sig språket och samtidigt som de accepterar det nya landet, det vill säga att de måste acceptera nya normer och vanor.

Enligt Skolverket (1995) uppstår andra problem som rasism och isolering i skolan när eleverna har språksvårigheter och de inte kan klara av skolan.

Eki, sade när hon lärde sig det svenska språket bra kände hon sig äntligen accepterad av sina kompisar.

Vår slutsats är att även om integration är en svår och komplicerad uppgift så finns det goda möjligheter till en bra integration. Genom att lärarna finns där för dessa elever och genom att föräldrarna och kompisarna hjälper till, skapar man en trygghet som gör att man integreras på ett bättre sätt.

Däremot tror vi att det är omöjligt att alla barn ska få en bra integration, det som är positivt för vissa individer kan vara en negativ upplevelse för andra, eftersom alla individer tänker olika och uppfattar samma situationer på olika sätt. Det beror på att individerna har olika kapacitet för att kunna acceptera andra kulturer och det nya landet de flyttar till.

Så som språket är den viktigaste faktorn för en bra integration, är diskriminering en av de vanligaste orsakerna till att det inte blir en bra integration i skolan.

Vi som lärare måste arbeta ännu hårdare mot att motverka diskriminering av alla slag. Genom informationen som skolan bör ge till eleverna både svenskar och invandrare, om andra kulturer och hur de accepterar dem, kan integration förbättras samtidigt som eleverna blir berikade som individer.

Barnkonventionen handlar om att alla barn har lika värden oavsett kön, språk, nationellt eller etniskt ursprung och den belyser även bl.a. principen om icke-diskriminering eller religiös tillhörighet. (Juhlen,2008).

Emi sade att han kände sig diskriminerad på grund av sitt ursprung, eftersom hans hudfärg var lite mörkare än de andras.

Vi har diskuterat på vilket sätt man kan ge information till eleverna och lärarna om invandrarnas integration i den svenska skolan och det svenska samhället. Vi tycker att en kulturell vecka i skolan skulle vara en bra, intressant och rolig sätt att informera samt lära eleverna om andras kulturer. Under den här veckan skulle både svenskar och invandrarelever kunna prata om kulturer som finns i andra länder. På det här sättet skulle eleverna, lärarna och föräldrarna ha möjlighet till ny kunskap genom olika aktiviteter om mat, dans och traditioner från andra länder. Det skulle påverka till en bättre integration.

7. Slutreflektion

Våra resultat från denna uppsats kan användas i praktiken genom att personal i skolorna får ta del av vårt arbete. Våra svagheter i arbetet tycker vi är framförallt att vi inte har haft många personer att intervjua. Om vi skulle ha fler källor skulle vi kunna få en klarare och bättre bild över integrationsproblemen. Trots att vi endast har intervjuat tolv personer så har vi fått fram en hel del viktig information och de intervjuades svar var varierande, både positiva och negativa upplevelser därför kunde vi analysera på ett opartiellt sätt. Det tycker vi är en av våra starka sidor i arbetet.

Därigenom kan de få nya tankar och idéer som kan skapa en större satsning av integration. Vi har kommit fram till att kunskap är en av den viktigaste aspekten till en god integration. Om alla är medvetna och förstående underlättar det integrationen för alla. Eftersom alla individer är olika är det viktigt att man pratar med varandra och att man har kunskap om varandras kulturer och åsikter. Slutsatsen är att man i Sverige försöker integrera eleverna på ett så bra sätt som möjligt men att det fattas kunskap och förståelse. Det kan alltså bli bättre för tanken borde ju vara att alla ska få en bra integration och att alla ska känna sig trygga och nöjda i skolan oavsett bakgrund och kultur. Vi anser också att det inte bara är lärarna som saknar kunskap ibland utan även föräldrarna. Föräldrar måste visa mer intresse istället för att kanske vara envisa och leva kvar i de gamla rutinerna. Anpassning måste ske för dem också och då gäller det att man kämpar och inte är självisk. Man ska inte förhindra barnen till att sig i skolan det är ju trots allt här man lever nu och alla måste hjälpa till så att samhället fungerar. Barnen följer alltid föräldrars vanor och åsikter när man är barn därför gäller det att tänka på barnets bästa istället för sitt egna.

Vi tror att det går att leva i två olika kulturer. Sverige har redan arbetat i flera år för att invandrare på bästa sätt ska kunna integrera sig i det svenska samhället och kunna utveckla sig i sin kultur. Den här uppgift måste försätta och förbättras genom att informera både svenskar och invandrare vad begreppet integration betyder och varför är det så viktigt framför allt när man bor i ett mångkulturell land som Sverige.

8. Vidare forskning

Vi tycker att det har varit intressant att forska om integrationen i Sverige och vi skulle vilja forska vidare mer djupgående. Vi skulle vilja ha ett större antal intervjuer och kanske använda oss av enkäter så att vi kan få svar från över 100 personer. Då skulle det helst vara över hela Sverige. På detta vis får vi en helt annan bild och ha mer att jobba med. Det skulle även vara intressant att intervjua svenska elever och vad de tycker om integrationsfrågor och hur det är att få en ny invandrarelev i klassen.

9. Referenser

Bryman, A. (2001). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Alan Bryman och Liber AB.

Daun, Å. (1994). *Svensk mentalitet*. Rabén Prisma.

Deniz, F & Perdikaris, A. (2000). *Ett liv mellan två världar*. Örebro: Örebro Universitet.

Jakobsson, H & Ramadani, V. (2006). *Integration i skolan – En samhällsfråga i mötet mellan kulturer*. (Rapport från Lärarutbildningen). Umeå universitet. Institutionen för estetiska ämnen.

Juhlén, K. (2008). *Handbok om Barnkonventionen*. Malmö: Printing Malmö AB.

Järtelius, A. (1993). *MångkulturSverige – Mångkulturens rötter, gränser och möjligheter*. Uppsala: Författaren och Konsultförlaget AB.

Larsson, Å. (2007). *Skolporten – Forskning & Utveckling. Skolan är inte intresserad av samverkan...* [WWW dokument].

<http://www.skolporten.com/art.aspx?id=a0A200000003eLr&typ=>. Hämtad:2008-04-15.

Lorentz, H. (2003). *Pedagogiska uppsatser – Forskningsprojekt: Mångkulturell bildning – om lärande och liv i folkbildningens värld*. Lund: Lunds Universitet.

Mild, J. (2006). *Intervjun som inte blev*. [WWW dokument].

<http://www.bgf.nu/integration/ii.html>. Hämtad: 2008-03-25.

Nationalencyklopedin. (1993). *Nationalencyklopedin – HIM- ISSK*. Höganäs: Bokförlaget Bra Böcker AB.

Niessen, J & Schibel, Y. (2006). *Handbok om integration - för politiska beslutsfattare och praktiskt verksamma på området*. [WWW dokument].

http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/immigration/integration/doc/handbook_1sted_sv.pdf Hämtad: 2008-04-25.

Olsson, A. (2006). *Pedagogiska Uppsatser – En introduktion till interkulturell pedagogik*. Lund: Lunds Universitet.

Regeringen. (2007). *Budgetpropositionen 2007 – Ett land med möjligheter – en ny politik för integration*. [WWW dokument].

<http://www.regeringen.se/content/1/c6/07/09/59/caecf6be.pdf>. Hämtad 2008-05-08.

Regeringskansliet. (2006). *Mål och budget för integrationspolitiken* - [WWW dokument].

<http://www.regeringen.se/sb/d/2279/a/70943>. Hämtad 2008-04-24.

Rubinstein, L & Tallberg, I. (2000). *Den svenska skolan i det månkulturella samhället. Konsekvenser för lärarutbildningen*. Malmö: Lärarutbildningens reprocentral.

Skolverket. (1995). *Attityder till skolan 2000*. Stockholm: Prisma.

Skolverket. (2003). *Attityder till skolan 2000*. Stockholm: Prisma.

Skolverket. (2006a). *Sverige Nationella Minoriteter*. Stockholm: Repro & Tryck Edita Norstedts.

Skolverket. (2006b). *Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf 94*. Ödeshög: Danagårds grafiska.

Skolverket. (2007). *Nationella minoriteter i skolan*. Stockholm: Typisk Form designbyrå..

Spowe, B. (2007). *Kultur som verktyg*. Uppsala: Wikströms.

Stigendal, M. (2000). *Skolintegration – lösningen på skolans problem?* Malmö Högskola. Rapporter om utbildning 1/2000.

Säljo, R. (2000). *Lärande i praktiken. Ett sociokulturell perspektiv*. Stockholm: Prisma.

Sällström, S. (2006). *Är det skillnad på integration och assimilering?*. [WWW dokument]. <http://sdblogg.se/2007/12/13/ar-det-skillnad-pa-integration-och-assimilering/> - Hämtad 2008-04-23.

Wikipedia. (2006). *Invandrare*. [WWW dokument]. <http://sv.wikipedia.org/wiki/Invandrare> Hämtad: 2008-04-23.

Elevintervju

- Varifrån kommer du?
- Hur gammal var du när du kom till Sverige?
- Hur gammal var du när du började skolan här i Sverige?
- Vad betyder integration för dig? (vad integration står för?)
- På vilket sätt upplever du din integration i den svenska skolan?
- Hur kan du som elev påverka din egen integration?
- Hur tycker du att skolan skulle kunna hjälpa dig i din integration i den svenska skolan?
- Har du integrerat dig till den svenska skolan?

Lärarintervju

- Vad anser du om den svenska skolintegrationen?
- Vilken erfarenhet har ni/du av elever med invandrarbakgrund på er skola?
- Vad kan du som pedagog, bidra med för att eleverna med utländsk bakgrund ska få en bra integration?
- Har elever med invandrarbakgrund särskilt stöd från skolan? I så fall i vilka ämnen och vilken slags stöd?

Förälderintervju

- Hur hjälper ni/du era barn att integreras i den svenska skolan? Exempel.
- Hur upplever ni/du att skolan hjälper er och era barn att integrera sig i det nya landet?
(kan ni ge ett exempel om t.ex. lärare är bra för att hjälpa dina barn att integrera sig in skolan).